

Зауважимо, що стресу не варто уникати, він є невід'ємною частиною нашого життя. Він допомагає пристосуватись до нових умов життя, впливає на працездатність, творчість, навчає людину долати перешкоди на життєвому шляху, мобілізувати сили й ставати впевненішими в собі. Він дає можливість людині, яка знаходиться в небезпеці, робити все необхідне, щоб вижити. Також стрес може пробудити приховані можливості людини, примножити сили та розумові здібності. Вплив стресу на людину визначається не тільки силою стресора, але й ставленням людини до нього. Якщо стресор є значимим для людини, у неї виникає загострення переживань, вона відчуває зміни у всіх сферах прояву життєдіяльності – від емоцій до поведінки [1; 2].

Для працівників поліції досить важливим є формування вміння протистояти стресу – стресостійкості. Поширенням є уявлення про стресостійкість, як складну інтегральну властивість особистості, що забезпечує індивіду можливість переносити значні розумові, фізичні, вольові та емоційні навантаження, зберігаючи при цьому ефективність функціонування. Наявність достатнього рівня розвитку стресостійкості дозволяє людині вирішувати такі завдання: 1) мінімізувати негативний вплив обставин і підвищити можливості самовідновлення; 2) пристосування і регулювання, терпіння, перетворення життєвих ситуацій та їх опанування; 3) підтримка позитивного «образу Я», впевненості у собі; 4) підтримка емоційної рівноваги; 5) підтримка і збереження міжособистісних контактів тощо [2].

Отже, стрес супроводжує життєдіяльність людини і проявляється кожного дня в різних ситуаціях. А професійна діяльність поліцейського безпосередньо пов'язана з впливом різноманітних стресогенних ситуацій. Залишається відкритим питання активізації вміння працівників поліції опановувати складними життєвими подіями та розвивати стійкість до негативного впливу стресів і адекватного стилю вирішення проблем.

Список бібліографічних посилань

1. Водопьянова Н. Е. Психодиагностика стресса. СПб. : Питер, 2009. 336 с.
2. Розов В. І. Адаптивні антистресові психотехнології : навч. посіб. Київ : Кондор, 2005. 278 с.

Одержано 17.04.2018

НАУКОВИЙ ГУРТОК КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ФАКУЛЬТЕТУ № 6

УДК 351.74

Аліна Вадимівна ШЕСТАКОВА,
студентка групи ПЗдср-16-3 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 6 кандидат педагогічних наук Филипська В. І.

ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

За умови політичних, соціально-економічних змін в українському суспільстві особлива увага приділяється вивченню закономірностей професійної деформації у співробітників правоохоронних органів.

Професійна деформація державних службовців – це сукупність негативних змін соціально-психологічної структури особистості, які відбуваються під впливом виконання професійної діяльності та індивідуально-психологічних особливостей індивіда і призводять до вчинення державним службовцем неоптимальних та помилкових дій. У представників правоохоронних органів професійні деформації можуть проявлятися на чотирьох рівнях: загальнопрофесійні деформації (наприклад, працівникам правоохоронних органів властивий синдром «асоціальної перцепції», при якому кожна людина сприймається як потенційний порушник); спеціальні професійні деформації (наприклад, у адвоката – спритність, у прокурора – обвинувальна здатність); професійно-типологічні деформації (обумовлені накладанням індивідуально-психологічних особливостей особистості – темпераменту, характеру, здібностей – на психологічну структуру діяльності); індивідуалізовані деформації (надвелика відповідальність, суперечливість, гіперактивність, трудовий фанатизм, професійний ентузіазм).

Розвитку професійної деформації працівника правоохоронних органів сприяють такі фактори: специфіка діяльності; вузька спеціалізація; наявність владних повноважень по відношенню до громадян; підвищена відповідальність за результати своєї діяльності; екстремальність діяльності; необхідність у процесі виконання службових завдань вступати в контакт з правопорушниками.

Слід зазначити, що професійний розвиток супроводжується виникненням професійних деструкцій, які негативно позначаються на динаміці розвитку, спотворюють профіль особистості, змінюють траєкторію професійного життя людини. Професійна деструкція – це руйнування, зміна або деформація, що склалася у психологічній структурі особистості у процесі професійної праці.

Співробітникам правоохоронних органів, за родом своєї діяльності, властивий так званий синдром «емоційного вигорання» або феномен «емоційного вигорання». Він проявляється як стан фізичного і психічного виснаження, викликаного інтенсивними міжособистісними взаємодіями при роботі з людьми, що супроводжуються емоційною насиченістю та когнітивною складністю.

У зарубіжній психології ще з 70-х рр. XX ст. великий інтерес для дослідників мав синдром «психічного вигорання» як специфічний вид професійної деформації та трактується як довготривала стресова реакція або синдром, що виникає внаслідок тривалих професійних стресів середньої інтенсивності. Працівник з таким синдромом характеризується емоційним виснаженням (людина відчуває, що не може віддаватися роботі так, як раніше), деперсоналізацією (розвивається

негативне ставлення до підлеглих), редукцією особистісних досягнень (негативне самосприйняння у професійному плані), а також захисною реакцією у формі часткового або повного виключення емоцій у відповідь на психотравмуючі впливи.

Щоб попередити професійну деформацію необхідно оволодіти вміннями та навичками саморегуляції; підвищувати самооцінку; обмінюватися інформацією з колегами (професійне спілкування); чітко визначати часові межі професійної діяльності; турбуватися про своє здоров'я, фізичний стан, зовнішній вигляд.

Одержано 17.04.2018

УДК 159.9:351.74(477)

Вікторія Олегівна ГУРОВА,

студентка групи ПЗдср-16-2 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 6 кандидат педагогічних наук Филипська В. І.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Органам Національної поліції відводиться одна з головних ролей у внутрішній політиці нашої держави по боротьбі зі злочинністю, захисту особистої безпеки, прав і свобод громадян, гарантованих Конституцією України. В даний час ця роль має особливе значення, адже рівень злочинності стає небезпечно високим.

У зв'язку з цим усе більш гострою стає проблема підвищення рівня професіоналізму кадрового складу органів Національної поліції. Складні умови роботи поліцейських можуть призвести до порушень у психічній діяльності працівників поліції, появи посттравматичних розладів, схильності до девіантної поведінки й професійної деформації, зростання конфліктності, агресивності тощо. Найчастіше така проблематика постає через недостатнє володіння певним набором знань і умінь.

Через те, що Національна поліція України є новим правоохоронним органом, в якому досвід психологічного забезпечення наразі практично відсутній, ми намагаємося запозичити його від інших країн.

У більшості зарубіжних країн система психологічного забезпечення діяльності поліції виглядає, як комплекс організаційно-психологічних психологоправових заходів, спрямованих на створення оптимальних умов для оперативно-службової діяльності поліцейських. Психологічне забезпечення поліції повинні здійснювати психологи – працівники служб психологічного забезпечення. Головними завданнями психологічного забезпечення зазвичай складаються зі здійснення професійно-психологічного відбору кандидатів на службу в поліцію, визначення їх психологічної готовності до правоохоронної діяльності, психологічна підготовка поліцейських до виконання своїх обов'язків та інше.

Так у багатьох країнах світу до кандидата в поліцію висувають такі вимоги, як 21 рік, перевіряється інтелект та освіта, темперамент і характер, здатність до професійного й особистісного розвитку тощо.

З положень статті 49 Закон України «Про Національну поліцію» виходить, що на службу в поліцію можуть бути прийняті громадяни України віком від 18 років, які мають повну загальну середню освіту, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, які володіють українською мовою. Тобто, будь-яка особа, яка досягла повноліття має право піти працювати до Національної поліції, що становить великою прогалиною у цьому законодавстві. Підготовка таких співробітників триває лише 3 місяці, через це, далеко не кожна особа може освоїти усі потрібні матеріали для цієї діяльності, такі працівники є неობізнаними в даній сфері і вже через короткий проміжок часу ми стикаємося із певними особливостями цієї професійної адаптації.

На сторінках наукових видань пропонуються заходи підвищення ефективності діяльності поліцейських Національної поліції України: переглянути вік, з якого людина може стати майбутнім поліцейським та освіту; здійснювати спеціальне професійно-психологічне забезпечення їх професійної діяльності, спрямоване на здійснення ефективного професійно-психологічного відбору кандидатів на службу в поліцію, визначення їх психологічної готовності до правоохоронної діяльності, психологічну підготовку поліцейських до виконання своїх обов'язків, проведення психопрофілактичної роботи, надання поліцейським усебічної психологічної допомоги та впровадження в діяльність поліцейських сучасних психологічних технологій.

Одержано 17.04.2018

УДК 159.9

Кристина Вікторівна ГАМАЮНОВА,

студентка групи ПЗдср-16-2 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 6 кандидат педагогічних наук Филипська В. І.

НАСИЛЛЯ В СІМ'Ї ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Питання про насилля в сім'ї є актуальним і надзвичайно важливим для суспільства, тому що поширення проявів насилля в сім'ї руйнують гармонію і злагоду в родині та є передумовою виникнення злочинності в суспільстві.

Термін «насилля» у словнику української мови тлумачиться як: 1) примус, спонукання, утиск, тиск, застосування фізичної сили; 2) примусовий вплив на кого-небудь; 3) беззаконня.

Дії такого характеру супроводжуються агресією, приниженням та жорстокою поведінкою, супроводжуються повторюваністю множинних видів насильства (фізичного, сексуального, психологічного та економічного), які призводять до погіршення фізичного, психічного та соціального стану здоров'я особи чи кількох осіб, членів цієї родини.